

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **W. D.**

skazanego z art. 197 § 4 k.k. i in.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 22 lipca 2026 r.,

kwestii odmowy przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończzonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 13 listopada 2023 r., II AKa 290/23,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 13 kwietnia 2023 r., XVI K 338/22,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

W. D. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 6 czerwca 2022 r. w C. w mieszkaniu położonym przy ul. R. przemocą poprzez bicie rękami po całym ciele, szczególnie po głowie oraz klatce piersiowej oraz kopanie po całym ciele i przytrzymywanie za nogi i ręce doprowadził obywatelkę Ukrainy V. M. do obcowania płciowego poprzez umieszczenie penisa w odbycie i pochwie pokrzywdzonej przy czym w/w w wyniku zaistniałego zdarzenia

doznała obrażeń ciała w postaci urazu twarzoczaszki i głowy, wstrząśnienia mózgu z utratą przytomności, urazu śródczaszkowego – stłuczenia prawej części namiotu mózdzku, obustronnych krwiaków okularowych, niewielkiego obrzęku i krwaka tkanek miękkich okolicy wejścia do oczodołu prawego oraz licznych zasinień na kończynach i klatce piersiowej, naruszających prawidłowe funkcjonowanie organizmu pokrzywdzonej na okres powyżej siedmiu dni, tj. o przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 1 k.k.,

II. w okresie od dnia 14 czerwca 2022 r. do dnia 11 lipca 2022 r. w Ś. i C. uporczywie nękał obywatelkę Ukrainy V. M. w ten sposób, że wbrew woli pokrzywdzonej nachodził ją w miejscu zamieszkania w Ś. (...) oraz miejscu pracy w C. (...) oraz kontaktował się z w/w telefonicznie i za pośrednictwem komunikatora Whatsapp, kierując pod adresem pokrzywdzonej w trakcie w/w form kontaktów słowa obelżywe, uwłaczające jej godności, wzbudzające u pokrzywdzonej uzasadnione poczucie zagrożenia, poniżenia jak również istotnie naruszał jej prywatność, tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2023 r., XVI K 338/22, Sąd Okręgowy w Katowicach:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w pkt I z tym, że przyjął, iż zostało ono popełnione w nocy z 5 na 6 czerwca 2022 r. w C. oraz że oskarżony działał ze szczególnym okrucieństwem, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 197 § 4 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 197 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 10 lat pozbawienia wolności,
2. uznał oskarżonego za winnego przestępstwa opisanego w pkt II i na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności,
3. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną 10 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

4. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności rzeczywisty okres pozbawienia wolności w sprawie,
5. na podstawie art. 41a § 2 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się w jakikolwiek sposób i zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość nie mniejszą niż 50 metrów przez okres 10 lat,
6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej zadośćuczynienie w kwocie 25.000 zł,
7. rozstrzygnął o kosztach.

Wyrok ten został zaskarżony w całości przez obrońcę oskarżonego, który we wniesionej apelacji zarzucił obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4, 5, 7 i 424 § 1 k.p.k., a także błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przypisaniu oskarżonemu sprawstwa zarzucanych mu czynów. W konsekwencji tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu wywiedzionej apelacji, wyrokiem z dnia 13 listopada 2023 r., sygn. akt II AKa 290/23, Sąd Apelacyjny w Katowicach:

1. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 1 oraz podstawę prawną wymiaru kary za ten czyn uzupełnił o zapis „w brzmieniu obowiązującym na dzień 6 czerwca 2022 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k.” i złagodził wymierzoną za ten czyn karę do 7 lat pozbawienia wolności,
2. uchylił rozstrzygnięcia z pkt 3 i 4 i na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zaliczył na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia oskarżanego wolności w sprawie,
3. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,
4. rozstrzygnął o kosztach.

W dniu 27 sierpnia 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek skazanego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania karnego zakończonego opisanym wyżej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach. Skazany wskazał w treści pisma, iż podstawę wznowienia postępowania stanowić ma przepis art. 540 k.p.k., przy czym z wywodów autora pisma wynika, że w istocie podstaw wznowienia upatrywać można w przepisach art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. i art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 październik 2025 r. (IV KO 150/25) odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

Kolejny wniosek skazanego o wznowienie postępowania został zarejestrowany w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą IV KO 59/26. Jego treść stanowiło wyłącznie żądanie wyznaczenia mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. W związku z tym, zarządzeniem z dnia 28 maja 2026 r. wezwano skazanego do wskazania w terminie 7 dni – jakie to okoliczności mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania, pod rygorem nierozpoznania wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu i skierowania sprawy na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. W odpowiedzi skazany nadesłał pismo datowane na 8 czerwca 2026 r. W treści pisma skazany wskazał jako podstawę wznowienia art. 540 § 1 k.p.k. i „art. 540 2a k.p.k.” (biorąc pod uwagę treść pisma, skazany miał na myśli o art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.- uwaga SN). We wniosku opisał kłótnię z pokrzywdzoną z 4.06 na 5.06.2022 r. i późniejsze zdarzenia, wywiódł, że został skazany na podstawie fałszywych dowodów i ze względu na „skrajną stronniczość sędziego K.”, a cała sprawa została zaplanowana przez pokrzywdzoną (zachowanie pokrzywdzonej po zdarzeniu, treść jej pierwszych zeznań oraz zdjęcia z akt sprawy świadczą o jego niewinności). W ocenie skazanego miał zostać skazany „za wszelką cenę i to dało się odczuć na rozprawie”. Wskazał na zeznania świadka E. C., która „ujawnia dziś, że ta kobieta kłamała, że tak się nie zachowuje kobieta zgwałcona”. Skazany wniósł o przesłuchanie A. D. (ponownie) i zabezpieczenie bilingów rozmów wskazanego w piśmie numeru telefonu i w określonym czasookresie. Podniósł, że jest niewinny, a w sprawie nie wzięto pod uwagę żadnego jego wniosku oraz faktycznego stanu

zdrowia. Jednocześnie wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania nie wynika żadna okoliczność, która mogłaby zostać uznana za ustawową przesłankę wznowienia postępowania - okolicznością taką nie jest przekonanie skazanego, że do jego skazania doszło, bo zaplanowała to pokrzywdzona, a podstawą skazania były fałszywe dowody i „skrajna stronniczość sędziego K.”. Dlatego też, wobec oczywistej bezzasadności złożonego wniosku, należało odmówić jego przyjęcia, bez konieczności wzywania do usunięcia jego braków, zgodnie art. 545 § 3 k.p.k.

Podnoszone we wniosku okoliczności w postaci nieprawdziwych zeznań pokrzywdzonej i świadka E. C. były przedmiotem oceny orzekających Sądów, a ich wiarygodność w licznych pismach była kwestionowana przez skazanego na całym etapie postępowania sądowego. Dodatkowo zagadnienie to było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w sprawie IV KO 150/25. Skazany ponownie wskazał na fałszywe zeznania wymienionych świadków. Swoich twierdzeń nie poparł jednak żadnymi dokumentami czy wyrokiem skazującym któregośkolwiek ze świadków składających obciążające go zeznania.

Skazany nie przedstawił również żadnych okoliczności ani dowodów świadczących o „skrajnej stronniczości sędziego K.”.

Oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15). Taka sytuacja zachodzi w rozpoznawanej sprawie. W osobistym wniosku skazany W. D. nie przedstawił bowiem żadnych okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, że z treści pisma wynika jego oczywista bezzasadność i odmówił jego przyjęcia.

[J.J.]

[a.l]